

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 843/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Μαΐου 2002

για τον καθορισμό των κανόνων εμπορίας που εφαρμόζονται στις φράουλες και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 899/87

(ΕΕ L 134 της 22.5.2002, σ. 24)

Τροποποιείται από:

		Επίσημη Εφημερίδα		
		αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 46/2003 της Επιτροπής της 10ης Ιανουαρίου 2003	L 7	61	11.1.2003
► <u>M2</u>	όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 6/2005 της Επιτροπής της 4ης Ιανουαρίου 2005	L 2	3	5.1.2005
► <u>M3</u>	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 907/2004 της Επιτροπής της 29ης Απριλίου 2004	L 163	50	30.4.2004

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 843/2002 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 21ης Μαΐου 2002

για τον καθορισμό των κανόνων εμπορίας που εφαρμόζονται στις φράουλες και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 899/87

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2200/96 του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 1996, για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 545/2002⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 2 και το άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο γ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Οι φράουλες αναφέρονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2200/96 μεταξύ των προϊόντων για τα οποία πρέπει να θεσπισθούν κανόνες. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 899/87 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1987, που καθορίζει τους κανόνες ποιότητας για τα κεράσια και τις φράουλες⁽³⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 888/97⁽⁴⁾, υπέστη πολλαπλές τροποποιήσεις και δεν εξασφαλίζει πλέον νομική σαφήνεια.
- (2) Για λόγους σαφήνειας, κρίνεται σκόπιμο να καταστούν αυτόνομες οι κανονιστικές ρυθμίσεις που αφορούν τις φράουλες σε σχέση με τα άλλα προϊόντα που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 899/87. Προς τούτο πρέπει, για λόγους διαφάνειας στη παγκόσμια αγορά, να ληφθεί υπόψη ο κανόνας που συνιστά για τις φράουλες η ομάδα εργασίας της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΟΗΕ) για την τυποποίηση των αλλοιωσίμων προϊόντων και για τη βελτίωση της ποιότητας. Είναι επομένως αναγκαίο να ανασυνταχθούν οι εν λόγω κανονιστικές ρυθμίσεις για τις φράουλες και να τροποποιηθεί αναλόγως ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 899/87.
- (3) Η εφαρμογή των νέων κανόνων πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από την αγορά των προϊόντων μη ικανοποιητικής ποιότητας, τον προσανατολισμό της παραγωγής κατά τρόπο που να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των καταναλωτών και τη διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων με βάση τον θεμιτό ανταγωνισμό, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στη βελτίωση της αποδοτικότητας της παραγωγής.
- (4) Οι προδιαγραφές εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια εμπορίας. Η μεταφορά σε μεγάλη απόσταση, η αποθεματοποίηση ορισμένης διάρκειας ή οι διάφοροι χειρισμοί, στους οποίους υποβάλλονται τα προϊόντα, μπορούν να προκαλέσουν ορισμένες αλλοιώσεις που οφείλονται στη βιολογική εξέλιξη των προϊόντων αυτών ή στο γεγονός ότι είναι σε μικρό ή μεγάλο βαθμό αλλοιώσιμα. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι αλλοιώσεις αυτές κατά την εφαρμογή των κανόνων στα στάδια εμπορίας που ακολουθούν το στάδιο της αποστολής. Δεδομένου ότι για τα προϊόντα της κατηγορίας «Extra» η διαλογή και η συσκευασία γίνονται με ιδιαίτερη φροντίδα, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, για τα προϊόντα αυτά, μόνον η μείωση της νωπότητας και της σπαργής τους.
- (5) Η απαίτηση που αφορά την επαρκή ωριμότητα πρέπει να περιλαμβάνεται στα ελάχιστα χαρακτηριστικά των φραουλών, ώστε να είναι σύμφωνες με τους κανόνες εμπορίας· ωστόσο, τα

⁽¹⁾ ΕΕ L 297 της 21.11.1996, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 84 της 28.3.2002, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 88 της 31.3.1987, σ. 17.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 126 της 17.5.1997, σ. 11.

▼B

επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα επί του παρόντος δεν επιτρέπουν τον καθορισμό ενός αξιόπιστου αντικειμενικού κριτηρίου.

- (6) Η εμπορία φραουλών ορισμένων ποικιλιών οι οποίες χάνουν εύκολα τον κάλυκά τους κατά τη συγκομιδή, χωρίς τον κάλυκά τους, πραγματοποιείται παραδοσιακά στην περιοχή παραγωγής στη Φινλανδία και στη Δανία. Τα εν λόγω κράτη μέλη ζήτησαν, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2200/96, οι φράουλες που παράγονται και καταναλώνονται στις περιοχές αυτές να μην υπόκεινται στην υποχρέωση εφαρμογής των προδιαγραφών. Κρίνεται σκόπιμο, συνεπώς, να προβλεφθεί παρέκκλιση προς το σκοπό αυτό.
- (7) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης νωπών οπωροκηπευτικών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Οι κανόνες εμπορίας σχετικά με τις φράουλες που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 0810 10 00 περιλαμβάνονται στο παράρτημα.

Οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της εμπορίας, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2200/96.

Ωστόσο, στα στάδια που ακολουθούν το στάδιο της αποστολής, τα προϊόντα μπορούν να παρουσιάζουν σε σχέση με τις προδιαγραφές των κανόνων:

- α) ελαφρά μείωση της φρεσκάδας και της σπαργής·
- β) για τα προϊόντα που κατατάσσονται σε κατηγορίες πλην της κατηγορίας «Extra», ελαφρές αλλοιώσεις που οφείλονται στη βιολογική εξέλιξη τους και στην μάλλον ή ήττον αλλοιώσιμη φύση τους.

Άρθρο 2

1. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού, οι φράουλες ποικιλιών οι οποίες χάνουν εύκολα τον κάλυκά τους κατά τη συγκομιδή, που παράγονται στη Φινλανδία και στη Δανία, δύνανται να πωληθούν χωρίς τον κάλυκά τους στην περιοχή παραγωγής.

2. Για την εφαρμογή της παραγράφου 1, κάθε κιβώτιο ή παρτίδα πρέπει να φέρει, επιπλέον των άλλων απαιτούμενων ενδείξεων, την ακόλουθη ένδειξη:

- στη φινλανδική γλώσσα: «myydään ainoastaan ... (περιοχή παραγωγής),»
- στη δανική γλώσσα: «må kun sælges i... (περιοχή παραγωγής),»
- στη σουηδική γλώσσα: «får endast säljas i... (περιοχή παραγωγής).»

Άρθρο 3

Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 899/87 τροποποιείται ως εξής:

- α) Ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο: «Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 899/87 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1987, για τον καθορισμό των κανόνων ποιότητας για τα κεράσια».
- β) Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι κανόνες ποιότητας σχετικά με τα κεράσια που υπάγονται στον κωδικό ΣΟ 0809 20 95 περιλαμβάνονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.»
- γ) Το παράρτημα II καταργείται.

▼B

δ) Στο παράρτημα I, οι όροι «Παράρτημα I» αντικαθίσταται από τόν όρο: «Παράρτημα».

Άρθρο 4

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Εφαρμόζεται από την πρώτη ημέρα του τρίτου μηνός που ακολουθεί τον μήνα έναρξης ισχύος του.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΦΡΑΟΥΛΕΣ

I. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

Ο παρών κανόνας ποιότητας αφορά τις φράουλες ποικιλιών που προέρχονται από την «Fragaria L.», οι οποίες προορίζονται να παραδοθούν νωπές στους καταναλωτές, εκτός από τις φράουλες που προορίζονται για βιομηχανική μεταποίηση.

II. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ

Σκοπός του κανόνα είναι να καθορίσει τις ιδιότητες τις οποίες πρέπει να έχουν οι φράουλες μετά τη συσκευασία.

A. Ελάχιστα χαρακτηριστικά:

Σε όλες τις κατηγορίες, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων διατάξεων που προβλέπονται για κάθε κατηγορία και των ορίων ανοχής που επιτρέπονται, οι φράουλες πρέπει:

- να είναι ολόκληρες,
- να είναι υγιείς· αποκλείονται τα προϊόντα που έχουν προσβληθεί από σήψη ή από αλλοιώσεις που είναι δυνατόν να τα καταστήσουν ακατάλληλα για κατανάλωση,
- να είναι καθαρές, πρακτικά απαλλαγμένες από ορατές ξένες ύλες,
- να είναι φρέσκες, αλλά όχι πλυμένες,
- να είναι πρακτικά απαλλαγμένες από παράσιτα,
- να είναι πρακτικά απαλλαγμένες από ζημίες που προέρχονται από επιβλαβείς οργανισμούς,
- να φέρουν τον κάλυκά τους (με εξαίρεση τις αγριοφράουλες): ο κάλυκας και, εφόσον υπάρχει, ο μίσχος πρέπει να είναι φρέσκοι και πράσινοι,
- να είναι απαλλαγμένες από ασυνήθιστη εξωτερική υγρασία,
- να είναι απαλλαγμένες από ξένη οσμή ή/και γεύση.

Οι φράουλες πρέπει να έχουν συλλεγεί με προσοχή.

Τα προϊόντα θα πρέπει να είναι επαρκώς αναπτυγμένα και να έχουν επαρκή ωριμότητα. Η ανάπτυξη και η κατάσταση των φραουλών θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να τους επιτρέπει:

- να αντέχουν στη μεταφορά και στη μεταχείριση, και
- να φθάσουν στον προορισμό τους σε ικανοποιητική κατάσταση.

B. Ταξινόμηση

Οι φράουλες αποτελούν το αντικείμενο κατάταξης σε τρεις καθορισμένες κατηγορίες:

i) Κατηγορία «Extra»

Οι φράουλες που κατατάσσονται σε αυτή την κατηγορία πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας. Πρέπει να παρουσιάζουν τα χαρακτηριστικά της ποικιλίας.

Πρέπει να έχουν λαμπερή όψη, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της ποικιλίας.

Πρέπει να είναι σχεδόν απαλλαγμένες από χόμα.

Δεν πρέπει να παρουσιάζουν ελαττώματα εκτός από πολύ μικρές επιφανειακές αλλοιώσεις, υπό τον όρο ότι αυτές δεν επηρεάζουν τη γενική όψη του προϊόντος, την ποιότητά του, τη διατήρησή του και την παρουσίασή του στη συσκευασία.

ii) Κατηγορία I:

Οι φράουλες που κατατάσσονται σε αυτή την κατηγορία πρέπει να είναι καλής ποιότητας. Πρέπει να παρουσιάζουν το χαρακτηριστικό σχήμα και χρώμα της ποικιλίας.

▼B

Μπορούν ωστόσο να φέρουν τα εξής ελαφρά ελαττώματα, υπό τον όρο ότι αυτά δεν βλάπτουν ούτε τη γενική όψη του προϊόντος, ούτε την ποιότητά του, ούτε τη διατήρηση και την εμφάνιση του προϊόντος αυτού στην συσκευασία:

- ελαφρά ατέλεια του σχήματος,
- παρουσία ενός τμήματος στο φρούτο του οποίου το χρώμα τείνει προς το άσπρο και το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα δέκατο της επιφάνειας του φρούτου,
- μικρά επιφανειακά σημάδια.

Πρέπει να είναι σχεδόν απαλλαγμένες από χόμα.

iii) Κατηγορία II

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει τις φράουλες οι οποίες δεν μπορούν να καταταγούν στις ανώτερες κατηγορίες, αλλά ανταποκρίνονται στα ελάχιστα χαρακτηριστικά που καθορίζονται παρακάτω.

Μπορούν να παρουσιάζουν τα ακόλουθα ελαττώματα, υπό τον όρο ότι διατηρούν τα βασικά χαρακτηριστικά τους ποιότητας, διατήρησης και παρουσίας:

- ελαφρά ελαττώματα σχήματος,
- τμήμα του φρούτου με χρώμα που τείνει προς το άσπρο, και δεν πρέπει να υπερβαίνει το ένα πέμπτο της επιφάνειας του φρούτου,
- μικρά σημάδια, τα οποία δεν ενδέχεται να εξελιχθούν,
- ελαφρά ίχνη χόματος,

III. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ

Η ταξινόμηση κατά μέγεθος ορίζεται από τη μέγιστη διάμετρο της ισημερινής τομής.

Οι φράουλες πρέπει να έχουν το ακόλουθο ελάχιστο μέγεθος:

- Κατηγορία «Extra»: 25 mm,
- Κατηγορίες I και II: 18 mm.

Για τις αγριοφράουλες δεν υπάρχει όριο ελαχίστου μεγέθους.

IV. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΟΡΙΑ ΑΝΟΧΗΣ

Υπάρχουν αποδεκτά όρια ανοχής, ποιότητας και μεγέθους σε κάθε κιβώτιο για τα προϊόντα που δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αναφερόμενης κατηγορίας.

A. Ανοχές ποιότητας

i) Κατηγορία «Extra»

5 % κατ' αριθμό ή κατά βάρος φραουλών που δεν ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά της κατηγορίας αυτής, αλλά ανταποκρίνονται σε εκείνα της κατηγορίας I ή γίνονται, κατ' εξαίρεση, αποδεκτά στα όρια ανοχής της κατηγορίας αυτής. Στα πλαίσια αυτών των ορίων ανοχής, τα χαλασμένα φρούτα περιορίζονται σε 2 %.

ii) Κατηγορία I

10 % κατ' αριθμό ή κατά βάρος φραουλών που δεν ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά της κατηγορίας αυτής, αλλά ανταποκρίνονται σε εκείνα της κατηγορίας II ή γίνονται κατ'εξαίρεση αποδεκτά στα όρια ανοχής της κατηγορίας αυτής. Στα πλαίσια αυτών των ορίων ανοχής, τα χαλασμένα φρούτα περιορίζονται σε 2 %.

iii) Κατηγορία II

10 % κατ' αριθμό ή κατά βάρος φραουλών που δεν ανταποκρίνονται στα χαρακτηριστικά της κατηγορίας αυτής ούτε στα ελάχιστα χαρακτηριστικά, με εξαίρεση τα προϊόντα που έχουν προσβληθεί από σήψη, παρουσιάζουν εκτεταμένους μώλωπες ή υπέστησαν οποιαδήποτε άλλη αλλοίωση που τα καθιστά ακατάλληλα για κατανάλωση. Στα πλαίσια αυτών των ορίων ανοχής, τα χαλασμένα φρούτα περιορίζονται σε 2 %.

▼B**B. Ανοχές μεγέθους**

Για όλες τις κατηγορίες: 10 % του βάρους ή του αριθμού των φραουλών που ανταποκρίνονται στο κατώτατο όριο μεγέθους που απαιτείται.

V. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ**A. Ομοιογένεια**

Το περιεχόμενο κάθε δέματος πρέπει να είναι ομοιογενές και να περιέχει μόνο φράουλες της ίδιας καταγωγής, ποικιλίας και ποιότητας.

Στην κατηγορία «Extra», οι φράουλες —με εξαίρεση τις αγριοφράουλες— πρέπει να είναι ιδιαίτερα ομοιογενείς όσον αφορά το βαθμό ωρίμασης, το χρωματισμό και το μέγεθος. Στην κατηγορία I μπορούν να είναι λιγότερο ομοιογενείς όσον αφορά το μέγεθος.

Το εμφανές μέρος του περιεχομένου της συσκευασίας πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό του συνόλου.

▼M1

Κατά παρέκκλιση τις προηγούμενες διατάξεις του παρόντος κανονισμού, τα προϊόντα που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό δύνανται να αναμειχθούν σε συσκευασίες πώλησης ►M2 καθαρού βάρους κατώτερου ή ίσου των τριών χλιογράμμων ◄, με νοπιά σφωροκηπευτικά διαφορετικών ειδών, με τους όρους που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 48/2003 (1).

▼B**B. Συσκευασία**

Οι φράουλες πρέπει να συσκευάζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η κατάλληλη προστασία του προϊόντος.

Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό της συσκευασίας πρέπει να είναι καινούρια, καθαρά και τέτοιας ποιότητας ώστε να μην είναι δυνατό να προκαλέσουν στα προϊόντα εξωτερικές ή εσωτερικές αλλοιώσεις. Η χρησιμοποίηση υλικών, και ιδίως χαρτιών ή σημάτων που περιέχουν εμπορικές ενδείξεις επιτρέπεται, με την προϋπόθεση ότι η εκτύπωση ή η επίθεση της ετικέτας έχει γίνει με μελάνη ή με κόλλα που δεν είναι τοξικά.

Τα φρούτα της κατηγορίας «Extra» πρέπει να έχουν ιδιαίτερα προσεγμένη συσκευασία.

Τα κιβώτια πρέπει να είναι απαλλαγμένα από κάθε ξένο σώμα.

▼M3

Οι ετικέτες που τίθενται χωριστά σε κάθε προϊόν πρέπει να είναι τέτοιες ώστε όταν αφαιρούνται να μην υπάρχουν έκδηλα ίχνη κόλλας, ούτε ελαττώματα στην εξωτερική επιφάνεια.

▼B**VI. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ**

Κάθε κιβώτιο πρέπει να φέρει, με χαρακτηριστικές συγκεντρωμένους στην ίδια πλευρά, ευανάγνωστες, ανεξίτηλες και ορατές εξωτερικά τις ακόλουθες ενδείξεις:

▼M3**A. Αναγνώριση**

Το όνομα και η διεύθυνση του συσκευαστή ή/και του αποστολέα, ή

Η ένδειξη αυτή μπορεί να αντικατασταθεί:

— για όλες τις συσκευασίες εκτός από τις προσυσκευασίες, από τον κωδικό του συσκευαστή ή/και του αποστολέα που έχει εκδοθεί ή αναγνωρίζεται από επίσημη υπηρεσία, του οποίου προηγείται η ένδειξη «συσκευαστής ή/και αποστολέας» ή ισοδύναμη συντομογραφία·

— για τις προσυσκευασίες και μόνο, από το όνομα και τη διεύθυνση του πωλητή που είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της Κοινότητας, των οποίων προηγείται η ένδειξη «συσκευασμένο για:» ή ισοδύναμη. Στην περίπτωση αυτή, η ετικέτα πρέπει να περιλαμβάνει επίσης έναν κωδικό που αντιστοιχεί στον συσκευαστή ή/και

(1) ΕΕ L 7 της 11.1.2003, σ. 65.

▼M3

στον αποστολέα. Ο πωλητής παρέχει όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες στις υπηρεσίες ελέγχου σχετικά με τη σημασία του κωδικού αυτού.

▼B**B. Είδος του προϊόντος:**

- «Φράουλες», αν το προϊόν δεν φαίνεται απ' έξω.
- Ονομασία της ποικιλίας.

Γ. Προέλευση του προϊόντος

- Χώρα καταγωγής και, ενδεχομένως, ζώνη παραγωγής ή εθνική, περιφερειακή ή τοπική ονομασία.

Δ. Εμπορικά χαρακτηριστικά

- Κατηγορία

Ε. Επίσημο σήμα (προαιρετικό).**▼M3**

Δεν είναι αναγκαία μέριμνα ώστε οι ενδείξεις που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο να εμφανίζονται στα μέσα συσκευασίας, εφόσον αυτά περιέχουν συσκευασίες πώλησης ορατές εξωτερικά και στις οποίες εμφανίζονται οι εν λόγω ενδείξεις. Τα εν λόγω μέσα συσκευασίας δεν πρέπει να φέρουν οποιαδήποτε παραπλανητική σήμανση. Ωστόσο, όταν τα δέματα παρουσιάζονται σε παλέτα, οι ενδείξεις αυτές πρέπει να εμφανίζονται σε δελτίο τοποθετημένο εμφανώς τουλάχιστον στις δύο πλευρές της παλέτας.